

Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

**Збірник наукових праць
№11 (246)**

Київ 2021

Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць
Вип. 11 (246). – К., 2021. – 109 с.

Рекомендовано Вченю радою ДНДІІМЕ

Протокол №5 від 30.09.2021 р.

Збірник статей присвячено науковим здобуткам молодих науковців – аспірантів та здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук. Він охоплює широкий спектр проблем із таких напрямів:

- макроекономічні аспекти сучасної економіки;
- інноваційно-інвестиційна політика;
- економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності;
- розвиток регіональної економіки;
- соціально-трудові проблеми.

Розраховано на науковців і спеціалістів, які займаються питаннями управління економікою та вивчають теорію та практику формування ринкових відносин в Україні.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643 даний збірник віднесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, категорія «Б».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

СТУДІНСЬКА Г.Я., доктор економічних наук (головний науковий редактор)

ХОДЖАЯН А.О доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)

ПАСІЧНИК Ю.В. доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)

ЗАХАРІН С.В., доктор економічних наук, с.н.с. (заступник наукового редактора)

АЛЕКСЄЄВ І.В., доктор економічних наук, професор

НЕБОТОВ П.Г., кандидат економічних наук, директор

ВАРНАЛІЙ З.С., доктор економічних наук, професор

ГУЖВА І.Ю., доктор економічних наук

ПИЛА В.І., доктор економічних наук, професор

КИЗИМ М.О., доктор економічних наук, професор, член-кор НАНУ

КУЛЬПІНСЬКИЙ С.В., доктор економічних наук

КОРНЕЄВ В.В., доктор економічних наук, професор

КРАСКЕВИЧ В.Є., доктор технічних наук, професор

ЛОПУШНЯК Г.С., доктор економічних наук, професор

КИЧКО І.І., доктор економічних наук, професор

ШОСТАК Л.Б., доктор економічних наук, професор

ГАРБАР Ж.В., доктор економічних наук, доцент, професор

ЧЕРКАШІНА К.Ф., кандидат економічних наук, доцент

ІВАНОВ Є.І., кандидат економічних наук (відповідальний секретар)

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

АГНЕШКА ДЗЮБИНСЬКА, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту підприємства

АДАМ САМБОРСЬКІ, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце Польща, кафедра менеджменту підприємства

АНАТОЛІЙ ЗІНОВІЙОВИЧ КОРОБКІН, доцент, к.е.н., завідувач кафедри економічних і правових дисциплін, ЗО «Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації», Білорусь, Гомель

ВІРГІНІЯ ЮРЕНІЄНЕ, професор, доктор наук, завідувач кафедри філософії та культурології, Каунаський факультет, Вільнюський університет, Литва

ГОРБОВИЙ АРТУР ЮЛІАНОВИЧ, професор, доктор технічних наук, Словацька Академія аграрних наук, член відділення економіки та менеджменту, (Словацька Республіка)

ДІАНА СПУЛЬБЕР, доктор філософії, Університет Генуї, асистент професора кафедри філософії суспільств, м. Генуя (Італія)

ІВАН ТЕНЕВ ДМИТРОВ, професор, доктор економічних наук, Університет «проф. д-р Асен Златаров», завідувач кафедри економіки і управління, м. Бургас (Болгарія)

МИТАР ЛУТОВАЦ, професор, доктор технічних наук, Університет Уніон ім. Миколи Тесла, факультет індустріального управління, завідувач кафедри технологій, м. Белград (Сербія)

ЮРАЙ СІПКО, професор, доктор економічних наук, Словацька Академія наук, директор інституту економічних досліджень, м. Братислава (Словацька Республіка)

СОФІЯ ВІШКОВСЬКА, професор, доктор наук, зав. кафедри організації і управління (факультет управління) Технологічно-природничий університет ім. Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі, Бидгощ, Польща

СТЕФАН ДИРКА, доктор економічних наук, професор, Вища економічна школа, м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Міжнародний акредитор Міністерства науки і освіти Республіки Казахстан

ТОМАШ БЕРНАТ, професор, доктор наук, завідувач кафедри мікроекономіки, факультет економіки і менеджменту, Щецинський університет, Польща

Друковане періодичне видання «Формування ринкових відносин в Україні»

внесено в міжнародну базу даних періодичних видань:

ISSN 2522-1620

Key title: Formuvannâ rinkovih vîdnosin u Ukrâïni

Abbreviated key title: Form. rinkovih vîdnosin Ukr.

Індексування і реферування: Українська Наукова, Джерело

Міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Формування ринкових відносин в Україні, 2021. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ 22545-12445ГР від 20.02.2017 року

© Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2021

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

УДК 330

ОЛЬШАНСЬКА О.В.
ПУЗИРЬОВА П.В.

Фінансування інноваційної діяльності як чинник забезпечення фінансово-економічної безпеки промислових підприємств в умовах сталого розвитку

Предметом дослідження є теоретико-практичні питання щодо забезпечення ефективного фінансування інноваційної діяльності як чинника забезпечення фінансово-економічної безпеки промислових підприємств в умовах сталого розвитку.

Метою дослідження є: визначення основних принципів та завдань ефективного фінансування інноваційної діяльності, що допоможе забезпечити фінансово-економічну безпеку промислових підприємств в умовах сталого розвитку.

Методи дослідження. В процесі написання статті було використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних явищ, фундаментальні положення загальноекономічних теорій, теорій фінансового менеджменту, інновацій, фінансової та економічної безпеки, які використовуються при фінансуванні інноваційної діяльності та забезпечені фінансово-економічної безпеки промислових підприємств.

Результати роботи. В результаті написання статті було встановлено, що основними принципами в системі фінансування будь-якої діяльності промислових підприємств є: цільовий вектор спрямування фінансування; доказовість та юридично-правова захищеність джерел фінансування; множинність джерел фінансування; широта і комплексність фінансування, тобто можливість максимального охоплення широкого кола технічних і технологічних новинок та напрямів їх використання; адаптивність і гнучкість системи фінансування. Доведено, що серед фінансування інноваційної діяльності особливе місце посідає венчурне фінансування, яке доречне в таких аспектах: по-перше, воно відбувається за допомогою придбання акцій нових бізнес-одиниць, і, по-друге, через надання різноманітних кредитів, з правом у більш-який момент часу конвертувати його в пакет акцій. Визначено, що венчурне фінансування – це інвестування коштів великих компаній, банків, держави, страхових компаній, пенсійних фондів з максимальним ступенем ризику у новий бізнес-проект, або такий, що зазнає великих та різких змін. Доведено, що фінансово-економічна безпека промислових підприємств впливає на їхню інноваційну діяльність і є складним динамічним механізмом, який об'єднує в собі агрегований набір зовнішніх й внутрішніх ознак інноваційного спрямування, щодо забезпечення ефективності використання інноваційно-технологічних, фі-

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

нансових та управлінсько-організаційних ресурсів промислових підприємств.

Галузь застосування результатів. Фінанси, економіка, інноваційна діяльність, фінансово-економічна безпека, державне стимулювання та підтримка інноваційної діяльності.

Висновки. Доведено, що серед фінансування інноваційної діяльності особливе місце посідає венчурне фінансування. Визначено критерії класифікації та базові фінансово-інноваційні інтереси промислових підприємств, а також можливі загрози фінансово-економічній безпеці інноваційної діяльності промислових підприємств. Доведено, що аналіз фінансово-економічної безпеки інноваційної діяльності дозволить дослідити діяльність та функціонування промислових підприємств як багатокритеріальний структурний механізм, що спирається на напрями єдності об'єкта дослідження, і відповідно, створює перспективи у встановленні взаємозв'язків між складниками даного механізму та подальшого доробку рекомендаційних положень щодо їх ефективного застосування на практиці на основі виникнення синергетичного ефекту. Визначено, що фінансово-економічна безпека промислових підприємств – це конкретний фінансово-економічний стан, який забезпечує захищеність його фінансово-економічних, інноваційно-технологічних, управлінсько-кадрових та ринково-інформаційних інтересів від внутрішніх і зовнішніх загроз, що створює необхідні фінансово-економічні та інноваційні передумови для стійкого розвитку в інноваційному векторі у поточному та довгостроковому періодах. Доведено, що державне регулювання інноваційної діяльності, її фінансове забезпечення та фінансово-економічна безпека мають прямий вплив на розвиток та ефективне функціонування інноваційної діяльності промислових підприємств.

Ключові слова: фінансування інноваційної діяльності, фінансово-економічна безпека, промислові підприємства, умови сталого розвитку, венчурне фінансування, загрози, інновації.

ОЛЬШАНСКАЯ А.В.
ПУЗЫРЁВА П.В.

Финансирование инновационной деятельности как фактор обеспечения финансово-экономической безопасности промышленных предприятий в условиях постоянного развития

Предметом исследования являются теоретико-практические вопросы обеспечения эффективного финансирования инновационной деятельности как фактора обеспечения финансово-экономической безопасности промышленных предприятий в условиях устойчивого развития.

Целью исследования является определение основных принципов и задач эффективного финансирования инновационной деятельности, что поможет обеспечить финансово-экономическую безопасность промышленных предприятий в условиях устойчивого развития.

Методы исследования. В процессе написания статьи использовались общенаучные и специальные методы исследования экономических явлений, фундаментальные положения общеэкономических теорий, теорий финансового менеджмента, инноваций, финансовой и экономической безопасности, которые используются при финансировании инновационной деятельности и обеспечении финансово-экономической безопасности промышленных предприятий.

Результаты работы. В результате написания статьи было установлено, что основными принципами в системе финансирования любой деятельности промышленных предприятий есть: целевой вектор направления финансирования; доказательность и юридически-правовая защищенность источников финансирования; множественность источников финансирования; широта и комплексность финансирования, то есть возможность максимального охвата широкого круга технических и технологических новинок и направлений их использования; адаптивность и упругость системы финансирования. Доказано, что среди финансирования инновационной деятельности особое место занимает венчурное финансирование, которое уместно в следующих аспектах: во-первых, оно происходит посредством приобретения акций новых бизнес-единиц, и, во-вторых, из-за предоставления разнообразных кредитов, с правом в любой момент времени конвертировать его в пакет акций. Определено, что венчурное финансирование – это инвестиро-

вание средств крупных компаний, банков, государства, страховых компаний, пенсионных фондов с максимальной степенью риска в новый бизнес-проект, или претерпевающий большие и резкие изменения. Доказано, что финансово-экономическая безопасность промышленных предприятий влияет на их инновационную деятельность и является сложным динамическим механизмом, объединяющим агрегированный набор внешних и внутренних признаков инновационного направления, по обеспечению эффективности использования инновационно-технологических, финансовых и управлеченческо-организационных ресурсов промышленных предприятий.

Область применения результатов. Финансы, экономика, инновационная деятельность, финансово-экономическая безопасность, государственное стимулирование и поддержка инновационной деятельности.

Выводы. Доказано, что среди финансирования инновационной деятельности особое место занимает венчурное финансирование. Определены критерии классификации и базовые финансово-инновационные интересы промышленных предприятий, а также возможные угрозы финансово-экономической безопасности инновационной деятельности промышленных предприятий. Доказано, что анализ финансово-экономической безопасности инновационной деятельности позволит исследовать деятельность и функционирование промышленных предприятий как многокритериальный структурный механизм, опирающийся на направления единства объекта исследования, и, соответственно, создает перспективы в установлении взаимосвязей между составляющими данного механизма и дальнейшего наследия рекомендательных положений по их эффективному применению на практике на основе возникновения синергического эффекта. Определено, что финансово-экономическая безопасность промышленных предприятий – это конкретное финансово-экономическое состояние, обеспечивающее защищенность его финансово-экономических, инновационно-технологических, управлеченческо-кадровых и рыночно-информационных интересов от внутренних и внешних угроз, что создает необходимые финансово-экономические и инновационные предпосылки устойчивого развития в инновационномекторе в текущем и долгосрочном периодах. Доказано, что государственное регулирование инновационной деятельности, ее финансовое обеспечение и финансово-экономическая безопасность оказывают прямое влияние на развитие и эффективное функционирование инновационной деятельности промышленных предприятий.

Ключевые слова: финансирование инновационной деятельности, финансово-экономическая безопасность, промышленные предприятия, условия устойчивого развития, венчурное финансирование, угрозы, инновации.

OLSHANSKA O.V.
PUZYROVA P.V.

Financing innovative activities as a factor of ensuring financial and economic security of industrial enterprises in the conditions of continuous development

The subject of this research is theoretical and practical issues of ensuring effective financing of innovative activities as a factor in ensuring the financial and economic security of industrial enterprises in the context of sustainable development.

The aim of the research is: to determine the basic principles and tasks of effective financing of innovative activities, which will help to ensure the financial and economic security of industrial enterprises in the context of sustainable development.

Research methods. In the process of writing the article, general scientific and special methods of studying economic phenomena were used, the fundamental provisions of general economic theories, theories of financial management, innovation, financial and economic security, which are used to finance innovation and ensure the financial and economic security of industrial enterprises.

Results of the investigation. As a result of writing the article, it was found that the main principles in the system of financing any activity of industrial enterprises are: the target vector of the direction

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

of financing; evidence and legal protection of funding sources; multiple sources of funding; the breadth and complexity of financing, that is, the possibility of maximum coverage of a wide range of technical and technological innovations and areas of their use; adaptability and elasticity of the financing system. It has been proven that among the financing of innovative activities, venture financing occupies a special place, which is appropriate in the following aspects: firstly, it occurs through the acquisition of shares in new business units, and, secondly, due to the provision of various loans, with the right to any point in time to convert it into a block of shares. It has been determined that venture financing is the investment of funds of large companies, banks, the state, insurance companies, pension funds with the maximum degree of risk in a new business project, or undergoing large and sharp changes. It has been proved that the financial and economic security of industrial enterprises affects their innovative activities and is a complex dynamic mechanism that combines an aggregated set of external and internal signs of an innovation direction, to ensure the efficient use of innovative technological, financial and managerial and organizational resources of industrial enterprises.

Scope of the results. Finance, economics, innovation, financial and economic security, government incentives and support for innovation.

Conclusions. It has been proved that among the financing of innovative activities, venture financing holds a special place. The classification criteria and the basic financial and innovative interests of industrial enterprises, as well as possible threats to the financial and economic security of innovative activities of industrial enterprises, are determined. It has been proved that the analysis of the financial and economic security of innovation activity will allow studying the activity and functioning of industrial enterprises as a multi-criteria structural mechanism based on the direction of the unity of the research object, and, accordingly, creates prospects in establishing relationships between the components of this mechanism and the further legacy of recommendatory provisions for their effective practical application based on the emergence of a synergistic effect. It has been determined that the financial and economic security of industrial enterprises is a specific financial and economic state, ensuring the protection of its financial and economic, innovation and technological, managerial, personnel and market information interests from internal and external threats, which creates the necessary financial, economic and innovative preconditions for sustainable development in the innovation vector in the current and long-term periods. It is proved that state regulation of innovation activity, its financial support and financial and economic security have a direct impact on the development and effective functioning of innovative activity of industrial enterprises.

Key words: financing of innovative activities, financial and economic security, industrial enterprises, conditions for sustainable development, venture financing, threats, innovations.

Formulation of the problem. In modern conditions of sustainable development, any business activity requires a sufficient level of financial, resource, personnel, intellectual, technical and technological, innovative and other types of potential, which is a factor in ensuring financial and economic security and creating on this basis the competitive potential of the enterprise. The main place in the system of financial and economic security of industrial enterprises is occupied by the financial and innovative component, state support in terms of stimulating and financing innovation and ensuring the implementation of financial, economic and innovation-technological interests of stakeholders in new methods of innovation and new progressive financing methods. The system of financing innovation is designed to solve

the following tasks: creating conditions for rapid and effective implementation of innovations in all sectors of the economy; preservation and development of strategic innovation activities in priority areas of development; creating the necessary conditions to preserve the human potential of science, technology, preventing its exit from the innovation sphere [12; 13; 14].

Analysis of research and publications on the problem. The issues of financing innovation and ensuring the financial and economic security of enterprises remain relevant among the following leading economists: O. V. Arefva, Ye. Vakulenko, V. V. Dzhedzhula, I. Yu. Yepifanova, T. K. Kvasha, O. F. Paladchenko, I. V. Molchanova, T. B. Kuzenko, I. I. Liakh, O. M. Liashenko, I. P. Moiseienko, O. O. Sholok, O. V. Orlyk, N. H. Pihul, N. A. Dekhtiar,

O. V. Liuta, T. H. Vasyltsiv, V. I. Voloshyn, O. R. Boikovich, V. V. Karkavchuk, O. O. Shapurov, S. A. Korol and others.

Presenting main material. The main principles in the system of financing any activity of industrial enterprises are: the target vector of financing; provability and legal protection of funding sources; multiple sources of funding; breadth and complexity of financing, i.e. the possibility of maximum coverage of a wide range of technical and technological innovations and areas of their use; adaptability and flexibility of the financing system [1–3]. Among the financing of innovation, a special place is occupied by venture financing, which is appropriate in the following aspects: first, it occurs through the acquisition of shares of new business units, and secondly, through the provision of various loans, with the right at any time convert it to a stake. Venture financing is seen as investing in large companies, banks, the state, insurance companies, pension funds with the highest degree of risk in a new business project, or one that is undergoing major and abrupt changes. Venture financing has specific features, which are shown in Fig. 1. It is established that according to the practice of foreign countries, the main areas of venture financing are the initial steps of the business idea (pre-start and initial steps), which accumulate about 50% of venture capital [5–9].

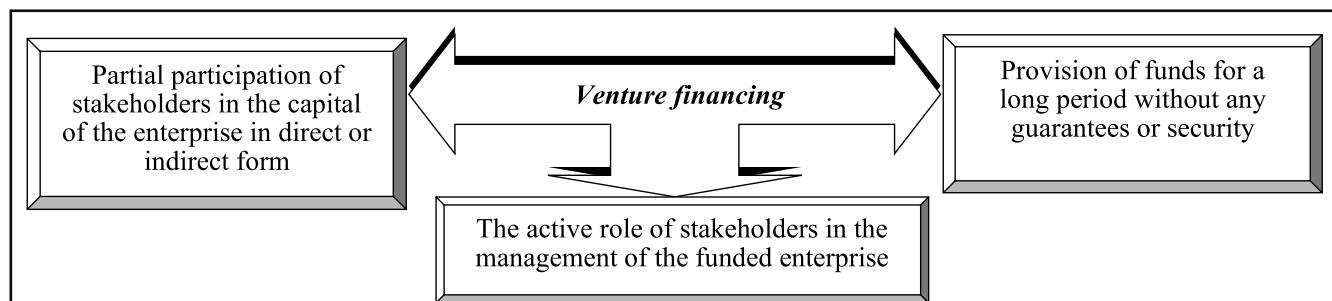
A very important stage of financial support for innovative activities of industrial enterprises is to determine their need for financial resources. Thus, regardless of the specific organizational and managerial mechanisms for the implementation of innovative projects and programs, the main condition for estimating the amount of funding is an estimate that is calculated individually for each innovative project in the enterprise.

The main document that determines the financial planning of innovation is the financial plan, i.e. the balance of cash inflows and outflows. Thus, financial

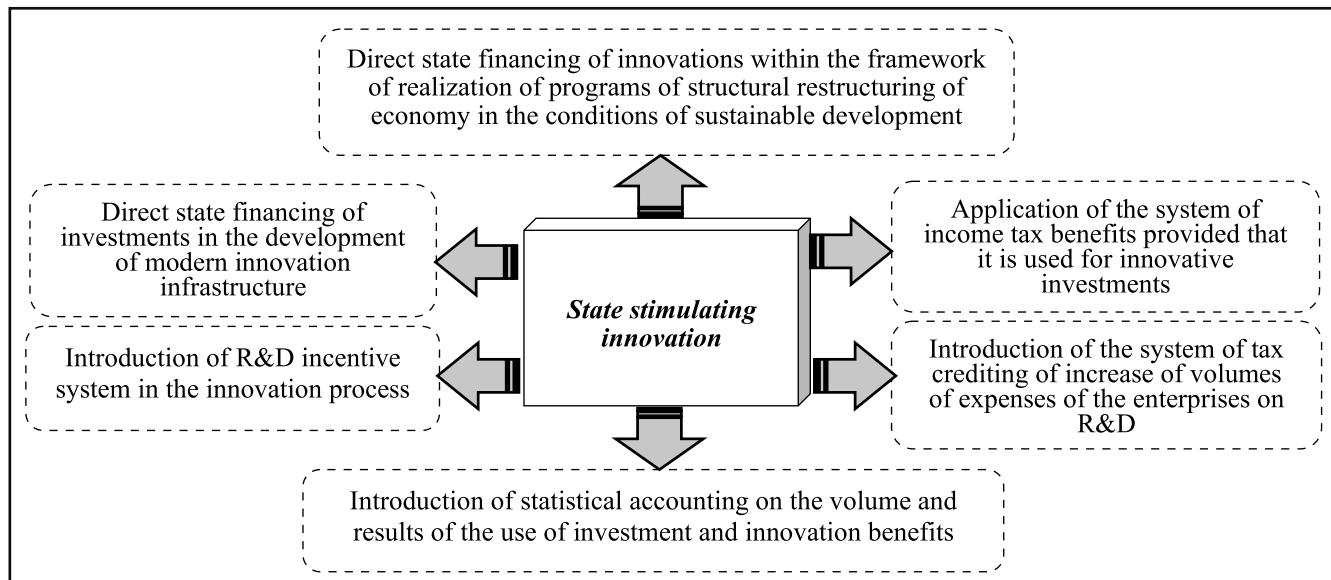
planning should be as flexible as possible, adaptable to global market changes, which in the end will ensure further innovative development of the enterprise in terms of sustainable development [9; 11; 13]. Thus, the financing of innovation activities of industrial enterprises should be based on the following principles [5–9]: effective combination of different sources of funding at all stages of the innovation life cycle; substantiation of methods of accumulation of financial resources and their financial and economic security; target orientation on fast and effective introduction of scientific and technical innovations of industrial character. It is also necessary to pay attention to the fact that effective competitive innovative development of industrial enterprises is not possible without clear proper implementation and realization of effective stimulating innovation policy of the state, which is aimed at general economic growth of innovative activity of industrial enterprises, ensuring their financial and economic security. On the implementation of innovative projects, as well as the introduction of a mechanism of special state incentives for the implementation of innovative activities (Fig. 2) [6–12].

Another factor in supporting innovation is compliance with safety and prevention of threat and risk factors in industrial enterprises. The concept of financial and economic security of business is a structural component of economic security as a sector of the economy as a whole, which involves the involvement of innovative, financial, human, technological resources and their respective risks, the ultimate goal of which is systematic profit and maximization [2; 5].

Financial and economic security of industrial enterprises is a specific financial and economic condition that provides protection of financial and economic, innovation-technological, managerial-personnel and market-information interests of stakeholders from micro- and macro-threats. Financial and

Fig. 1. Features of venture financing of innovative activity of industrial enterprises [10–14]

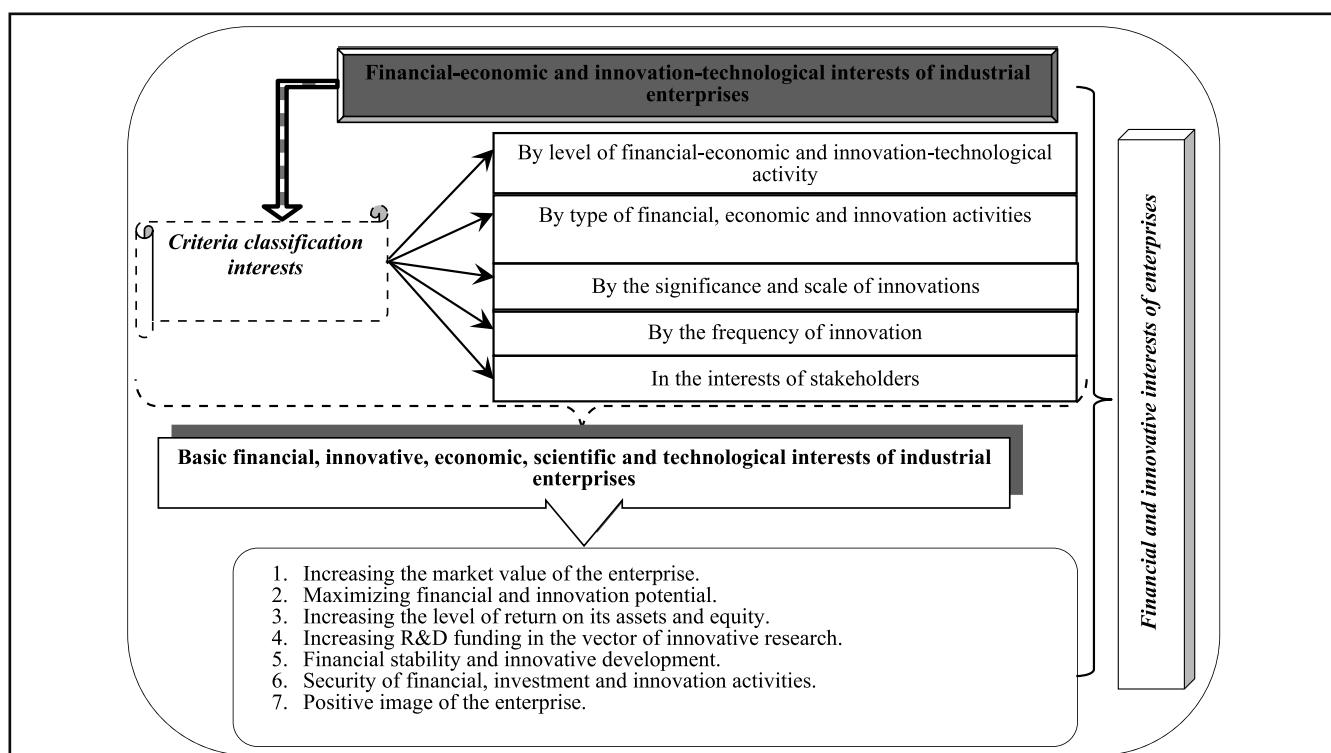

Fig. 2. Directions of state stimulation of innovative activity of industrial enterprises [11-14]

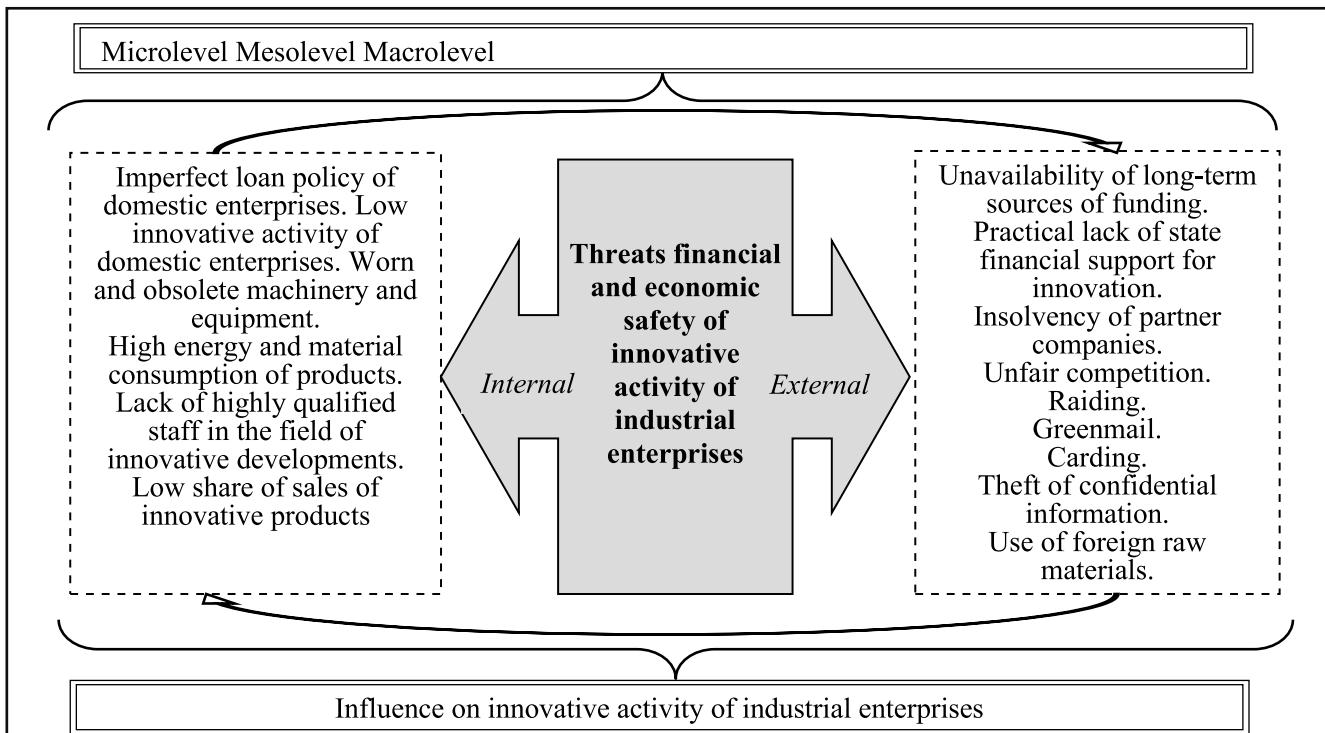
economic security of industrial enterprises creates the necessary financial and economic and innovative foundations for sustainable effective development in the innovation vector in the languages of sustainable development in the current and long term [1; 9; 3]. Financial-economic and innovation-technological interests of industrial enterprises are manifested in the search for new methods of innovation, R & D, highly qualified personnel (Fig. 3) [2; 5].

Financial and economic security of industrial enterprises, which affects their innovation is a complex dynamic mechanism that combines an aggregate set of external and internal features of innovation, to ensure the efficient use of innovation, technology, financial and managerial resources of industrial enterprises [7; 8; 10; 12:14].

Thus, the financial and economic security of innovation of industrial enterprises must be analyzed

Fig. 3. Classification criteria and basic financial and innovative interests of industrial enterprises [author's development]

Fig. 4. Possible threats to the financial and economic security of innovation of industrial enterprises [author's development]

through the prism of its functional and conceptual components, which will allow doing the following:

1. To carry out operative monitoring of factors concerning a condition of innovative and functional components and financial and economic safety as a whole;
2. To conduct a comprehensive assessment of innovative tools and mechanisms that have an undeniable impact on the maintenance (maximization) of financial and economic security;
3. Analyze the further distribution and implementation of financial and innovative resources of industrial enterprises;
4. Theoretically research and methodically propose relevant financial and economic instruments that reflect the state of availability and implementation of the innovation component;
5. Propose appropriate measures to maintain the maximum level of innovative components, which will ultimately strengthen the financial and economic security of innovation of industrial enterprises [9; 5].

In terms of sustainable development is also quite relevant mechanism for managing the financial and economic security of the enterprise, which at the initial stage should identify and identify factors that affect the prevention, minimization or complete elimination of negative consequences of destabilizing factors. Fi-

nancial and economic security of the enterprise determines the conceptual principles of management methodology and the level of enterprise development, which guarantees the protection of special interests of individual business units as a whole from macro- and microthreats (Fig. 4) [12; 14].

Conclusions

Thus, the financing of innovation as a factor in ensuring the financial and economic security of industrial enterprises should provide a new development in the context of the theoretical basis of research and implementation of financial, organizational, and managerial decisions. A systematic approach to analyzing the financial and economic security of innovation will explore the activities and functioning of industrial enterprises as a multi-criteria structural mechanism based on the unity of the object of study, and accordingly creates prospects for establishing relationships between components of this mechanism and further development of recommendations. Provisions for their effective application in practice based on the emergence of a synergistic effect.

It is established that the financial and economic security of industrial enterprises is a specific financial and economic condition that ensures the protection of its financial and economic, innovation

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

and technological, management and personnel and market and information interests from internal and external threats, which creates the necessary financial and economic and innovative prerequisites for sustainable development in the innovation vector in the current and long-term periods. It is proved that the state regulation of innovation, its financial support and financial and economic security have a direct impact on the development and effective functioning of innovation of industrial enterprises. Theoretically, there are a number of issues that have been partially explored, but some require further in-depth study and further research to improve innovation, attract investment, provide general financial support and ensure the safety of industrial enterprises.

Список використаних джерел

1. Вакуленко Є. Фінансування інновацій транснаціональними корпораціями / Є. Вакуленко // Ринок цінних паперів України. – 2015. – № 1–2. – С. 65–70.
2. Джеджула В. В. Залучені джерела у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств / В. В. Джеджула, І. Ю. Єпіфанова // Економічний аналіз. – 2015. – Т. 21, № 2. – С. 69–74.
3. Єпіфанова І. Ю. Сучасний стан та перспективи покращення фінансування інноваційної діяльності власним капіталом / І. Ю. Єпіфанова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.–2020.–№ 3.–С.58–63.
4. Кваша Т. К. Державне регулювання інноваційної діяльності шляхом фінансової підтримки інноваційних пріоритетів / Т. К. Кваша, О. Ф. Паладченко, І. В. Молчанова // Наука, технології, інновації. – 2019. – № 3. – С. 54–61.
5. Лях І. І. Особливості венчурного фінансування Придніпровського економічного району в умовах створення екосистеми інноваційного інвестування / І. І. Лях // Управління економікою: теорія та практика. – 2020. – 2020. – С. 184–203.
6. Ляшенко, О. М. Специфічні властивості фінансової безпеки підприємства [Текст] / О. М. Ляшенко // Управління проектами та розвиток виробництва : зб. наук. праць. – Луганськ : Вид–во СНУ ім. В. Даля, 2012. – № 4 (44). – С. 27–32.
7. Мойсеєнко, І. П. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства [Текст] / І. П. Мойсеєнко, О. О. Шолок // Науковий вісник НЛТУ України : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.02. – С. 141 – 146.
8. Орлик, О. В. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення [Текст] / О. В. Орлик // Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : у 2 т. : колективна моногр. – Дніпропетровськ : «ФОП Дробязко С.І.», 2014. – Т. 2. – С. 176 – 182.
9. Пігуль Н. Г. Внутрішні джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств / Н. Г. Пігуль, Н. А. Дехтар, О. В. Лютा // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 14, № 1. – С. 314–320.
10. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення [Текст] : монографія / Т. Г. Васильців, В. І. Волошин, О. Р. Бойкевич, В. В. Каркавчук ; за ред. Т. Г. Васильціва. – Львів : ЛігаПрес, 2012. – 386 с.
11. Шапуров О. О. Удосконалення фінансового механізму державної підтримки інноваційного розвитку промисловості / О. О. Шапуров, С. А. Король // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. – 2015. – Вип. 15(5). – С. 77–80.
12. Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development [Електронний ресурс] / V. Tkachenko, I. Tkachenko, P. Puzyrova, A. Klochko // Virtual Economics. – 2019. – Vol. 2, No. 4. – P. 71–85.
13. Tkachenko V. V. Financial potential: strategic management in conditions of economic risk : monograph / V. V. Tkachenko, I. V. Tkachenko, P. Puzyrova. – Kyiv : Foliант, 2020. – 176 p.
14. Tkachenko V. Fundamentals of financial and economic security management of Ukrainian enterprises / V. Tkachenko, I. Tkachenko, P. Puzyrova // Research Papers in Economics and Finance. – 2020. – Vol. 4, No. 2. – P. 41–51.

References

1. Vakulenko Ye. Finansuvannia innovatsii transnationalnymy korporatsiiamy / Ye. Vakulenko // Rynok tsinnykh paperiv Ukrainy. – 2015. – № 1–2. – S. 65–70.
2. Dzhedzhula V. V. Zalucheni dzerela u finansuvanni innovatsiinoi diialnosti pidprijemstv / V. V. Dzhedzhula, I. Yu. Yepifanova // Ekonomichnyi analiz. – 2015. – T. 21, № 2. – S. 69–74.
3. Yepifanova I. Yu. Suchasnyi stan ta perspektyvy pokrashchennia finansuvannia innovatsiinoi diialnosti vlasnym kapitalom / I. Yu. Yepifanova // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnogo universytetu. Ekonom.ni nauky.–2020.–№ 3.–S.58–63.
4. Kvasha T. K. Derzhavne rehuliuvannia innovatsiinoi diialnosti shliakhom finansovoi pidtrymky innovatsiynykh

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

- priorytetiv / T. K. Kvasha, O. F. Paladchenko, I. V. Molchanova // Nauka, tekhnolohii, innovatsii. – 2019. – № 3. – S. 54–61.
5. Liakh I. I. Osoblyvosti vechurnoho finansuvannya Prydniprovskeho ekonomicchno raionu v umovakh stvorennia ekosystemy innovatsiinoho investuvannia / I. I. Liakh // Upravlinnia ekonomikoju: teoriia ta praktyka. – 2020. – 2020. – S. 184–203.
6. Liashenko, O. M. Spetsyfichni vlastyvosti finansovo bezpeky pidprijemstva [Tekst] / O. M. Liashenko // Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva : zb. nauk. prats. – Luhansk : Vyd–vo SNU im. V. Dalia, 2012. – № 4 (44). – S. 27–32.
7. Moiseienko, I. P. Mekhanizm upravlinnia finansovo–ekonomicchnoiu bezpekoju pidprijemstva [Tekst] / I. P. Moiseienko, O. O. Sholok // Naukovyi visnyk NLTU Ukrayny : zbirnyk naukovo–tekhnichnykh prats. – Lviv : RVV NLTU Ukrayny. – 2011. – Vyp. 21.02. – S. 141 – 146.
8. Orlyk, O. V. Ekonomichna bezpeka pidprijemstva: vlastyvosti, stratehiiia ta metody zabezpechennia [Tekst] / O. V. Orlyk // Ekonomichna bezpeka v umovakh hlobalizatsii svitovoї ekonomiky : u 2 t. : kolektivna monohr. – Dniproprovske : «FOP Drobiazko S.I.», 2014. – T. 2. – S. 176 – 182.
9. Pihul N. H. Vnutrishni dzhherela finansuvannya innovatsiinoi diialnosti pidprijemstv / N. H. Pihul, N. A. Dekhtiar, O. V. Liuta // Ekonomichnyi analiz. – 2013. – T. 14, № 1. – S. 314–320.
10. Finansovo–ekonomicchna bezpeka pidprijemstv Ukrayny: stratehiiia ta mekhanizmy zabezpechenia [Tekst] : monohrafia / T. H. Vasyltsiv, V. I. Voloshyn, O. R. Boikevych, V. V. Karkavchuk ; za red. T. H. Vasyltsiva. – Lviv : LihaPres, 2012. – 386 s.
11. Shapurov O. O. Udoskonalennia finansovoho mekhanizmu derzhavnoi pidtrymkы innovatsiinoho rozvitu promyslovosti / O. O. Shapurov, S. A. Korol // Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriia : Ekonomichni nauky. – 2015. – Vyp. 15(5). – S. 77–80.
12. Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development [Elektronnyi resurs] / V. Tkachenko, I. Tkachenko, P. Puzyrova, A. Klochko // Virtual Economics. – 2019. – Vol. 2, No. 4. – R. 71–85.
13. Tkachenko V. V. Financial potential: strategic management in conditions of economic risk : monograph / V. V. Tkachenko, I. V. Tkachenko, P. Puzyrova. – Kyiv : Foliант, 2020. – 176 p.
14. Tkachenko V. Fundamentals of financial and economic security management of Ukrainian enterprises / V. Tkachenko, I. Tkachenko, P. Puzyrova // Research Papers in Economics and Finance. – 2020. – Vol. 4, No. 2. – P. 41–51.
- Дані про авторів**
- Ольшанська Олександра Володимирівна,** декан факультету управління та бізнес–дизайну, Київський національний університет технологій та дизайну, д.е.н., професор
e–mail: alexolsh8@gmail.com
- Пузирьова Поліна Володимирівна,** доцент кафедри Смарт–економіки, Київський національний університет технологій та дизайну, к.е.н., доцент
e–mail: puzyrova@ukr.net
- Данные об авторах**
- Ольшанская Александра Владимировна,** декан факультета управления и бизнес–дизайна, Киевский национальный университет технологий и дизайна, д.э.н., профессор
e–mail: alexolsh8@gmail.com
- Пузирёва Полина Владимировна,** доцент кафедры Смарт–экономики, Киевский национальный университет технологий и дизайна, к.э.н., доцент
e–mail: puzyrova@ukr.net
- Data about the authors**
- Oleksandra Olshanska,** Dean of the Faculty of Management and Business Design, Kyiv National University of Technologies and Design, Doctor of Economic Sciences, Professor
e–mail: alexolsh8@gmail.com
- Polina Puzyrova,** Associate Professor of the Department of Smart Economics, Kyiv National University of Technologies and Design, Ph.D. in Economics, Associate Professor
e–mail: puzyrova@ukr.net

ЗМІСТ

Макроекономічні аспекти сучасної економіки

ПРЕДБОРСЬКИЙ В.А. Компаративний аналіз інституційних факторів функціонування ефективної елітної влади у вітчизняних і західних структурах	7
СІРКО А.В. Принципи economics та сучасні дискусії навколо них.....	15
НЕВГАД І.О. Європейський досвід державної підтримки малого та середнього бізнесу, адаптація та виклики в Україні.....	26
ЛЮБИМА А.О. Детермінанти впливу розвитку зовнішньоекономічної сфери на економічну безпеку держави	32

Інноваційно-інвестиційна політика

ОЛЬШАНСЬКА О.В., ПУЗИРЬОВА П.В. Фінансування інноваційної діяльності як чинник забезпечення фінансово-економічної безпеки промислових підприємств в умовах сталого розвитку.....	42
--	----

Економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності

ЗОРИНА О.А., ПЕТРАКОВСЬКА О.В., ЮРЧЕНКО О.А. Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства.....	51
АКСЕЛЬРОД Р.Б., ГРИНЕНКО І.М., КУШНІР І.І. Обґрунтування сучасного формату економіко-управлінської технології реінжинінгу бізнес-процесів будівельного підприємства	60
ГЕРЗАНИЧ В.М., ДУРАН В.І., ФОРКОШ М.О. Маркетинговий підхід до стратегічного управління збутом підприємств.....	66
ШАЦЬКА З.Я., ГОРБАЧ С.В. Шляхи підвищення прибутковості вітчизняних підприємств в умовах пандемії COVID-19	71
ШПАКОВ А.В., РИЖАКОВА Г.С., КІЦАК Н.Г. Методологічна регламентація та аналітико-інформаційне забезпечення трансформації операційних систем будівельних підприємств.....	76
МОЛНАР О.С., АНДРІЙЧУК Е.С., САЛТИКОВА Н.В. Маркетингові стратегії управління збутом підприємств	83

Соціально-трудові проблеми

ДОВБУШ В.І. Управління витратами комунального некомерційного підприємства на основі формування центрів відповідальності.....	89
ПОПРОЗМАН Н.В., СТЕПАНОВА О.В. Методика визначення витрат на оплату праці й показники використання персоналу	95